

“De Eerste”

Slotnummer

Voorwoord

Als je meer dan 20 jaar bij een fijne vereniging bent geweest en die vereniging moet noodgedwongen fuseren dan gaat dat aan je hart. Piet Admiraal heeft een keer een historie geschreven van Sans Fumer in de 20ste eeuw. Ik kon de neiging niet onderdrukken om de historie van Sans Fumer in de 21ste eeuw te schrijven. Ik ben tenslotte jarenlang eindredacteur van ons clubblad geweest. Toen ik dit aan Maria van Rooijen en Jos Baeten liet lezen, kwamen zij met de suggestie om voor de laatste keer een clubblad te maken. Eentje met de historie en met heel veel interviews. We hebben ons best gedaan en we hopen dat jullie dit blad een mooie afsluiting vinden van 44 jaar Sans Fumer als zelfstandige vereniging. We hebben er alle vertrouwen in dat onze fusie met Culbertson een vruchtbare zal zijn. We gaan ons best doen om het net zo gezellig te maken als bij Sans Fumer. Degenen die helaas niet meegaan naar de nieuwe fusievereniging wens ik het allerbeste en ik wil ze hartelijk bedanken voor alle bridgeplezier dat we samen hebben mogen beleven,

Geert Dirks

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
De (pre)historie van Sans Fumer	3
Hein en Bert	9
Els van Uden, bridgedocente voor het goede doel.....	10
Joost Brouwer, arbiter	14
Geert en Ella het vaakst clubkampioen.....	16
Pionieren met technische ondersteuning.....	21
Voorzitter Mark Varekamp blikt terug op totstandkoming fusie...	24
De onvoltooid verleden tijd.....	28

Bestuur:

Voorzitter:	Mark Varekamp
Secretaris:	Jos Baeten
Penningmeester:	Riet Boesten
Leden:	Nellie Schellekens
vz T.C:	Ella van der Sanden

De (pre)historie van Sans Fumer

(Dit artikel stond ook in het clubblad van mei 2014)

De redactie vroeg mij om de reeks interviews te onderbreken en in plaats daarvan eens iets te publiceren van de historie der vereniging. Ik ben daar wel de aangewezen persoon voor omdat Agnes en ik nog de enige zijn, die vanaf de oprichting lid zijn van Sans Fumer I. Van het secretariaat heb ik het archief enige tijd in huis gehad om daarmee mijn geheugen te ondersteunen. Daar heb ik eerlijk gezegd niet zoveel aan gehad. De oprichter Nick Steijn heeft zorgvuldig alleen het materiaal uit de begintijd bewaard dat de glorie verkondigde van zijn briljante initiatief. Want wat was hij daar trots op.

Mijn echtgenote bewaart vanuit mijn optiek veel te veel maar deze keer kwam het mij goed uit. Zij haalde uit haar paperassen zowaar de notulen van de oprichtingsvergadering.

Het begon met een oproep in het Eindhovens Dagblad waarin aan belangstellenden werd verzocht om aanwezig te zijn op een bijeenkomst met als doel te onderzoeken of er voldoende belangstelling zou zijn voor de oprichting van een bridgeclub, waar het roken absoluut niet zou worden toegestaan. Dit bericht werd opgepikt door de redactie van de *Sonja goed nieuws TV show* en Nick Steijn werd uitgenodigd om tijdens een uitzending zijn verhaal te doen. Zo kreeg zijn initiatief gelijk landelijke bekendheid en navolging. De eerste clubs die onmiddellijk dit initiatief overnamen bestaan nog steeds: de NRBC Breda 1979 en de NRBC Kom Komaer uit Voorburg, waarbij NRBC staat voor Niet Roken Bridgeclub.

Op 28 maart 1979 togen Agnes en ik naar een zaaltje in het Mikrocentrum aan de Kruisstraat in Eindhoven alwaar de bijeenkomst was gepland. Er waren ongeveer 50 personen aanwezig en na de inleiding van Nick Steijn bleek er bij hand opsteken voldoende animo te zijn om dit initiatief vorm te geven. Nick Steijn nam op zich de voorbereidende werkzaamheden te verrichten en op 7 mei vond de oprichtingsvergadering plaats.

Er hadden zich 58 leden aangemeld en daarvan waren er 40 aanwezig tijdens deze vergadering. Als eerste punt stond in de notulen vermeld, dat als oprichtingsdatum 28 maart zou worden aangehouden. Als naam werd gekozen Sans Fumer I De toevoeging van de Romeinse I is de vaststelling dat EBC Sans Fumer I de eerste Nederlandse bridgeclub is met de doelstelling NIET te roken op de clubavonden. Zo stond het letterlijk in de notulen.

Er werd een voorlopig bestuur geformeerd onder leiding van Nick, dat statuten en huishoudelijk reglement zou produceren en de eerste speelavond werd vastgesteld op 7 augustus. Als speellocatie werd gekozen voor café-restaurant De Vest aan het Stationsplein. Dat hiielden wij daar niet lang vol wegens de hoge zaalhuur en de stevige consumptieprijzen, want op de agenda van de eerste ledenvergadering, te houden op 25 september 1979, stond als locatie De Ambassadeur op het Lodewijk Napoleonplein aangegeven.

Op diezelfde agenda stond als af te handelen punt 'ledenstop'. Er werd besloten om het maximumaantal leden op 70 te stellen. De formule was wel dermate succesvol dat we jarenlang met lange wachtlijsten te maken hadden. Dat bleef ook zo nadat na een jaar of vijf het maximumaantal leden verhoogd werd tot 100. Dat had wel wat voeten in de aarde, want een aantal leden was daartegen omdat het de sfeer niet ten goede zou komen, zo vreesde men. Die oppositie werd aangevoerd door de eerste secretaris van de vereniging, de heer Thobokholt, die bij zijn afscheid als secretaris van Sans Fumer na vijf jaar tijdens de Algemene Ledenvergadering bij acclamatie werd benoemd tot erelid. Henny van den Bichelaer volgde hem op. Gelukkig is er daarna nooit meer iemand tot erelid benoemd, want als met de verdienste van de heer Thobokholt de norm was gezet, dan hadden wij nu zeker meer dan twintig ereleden in ons midden gehad.

Met het aantreden van Henny werd de club ook veel professioneler geleid en steeg het gemiddelde bridgeniveau. Zij ging heel creatief met de wachtlijst om. De volgorde van toelating werd meer bepaald door aanwezige bridgekwaliteit dan het tijdstip van aanmelden. Hoge leeftijd was voor haar ook geen aanbeveling.

De technische commissie bestond van het begin af aan uit Carine Leonhard, Bep Hintzbergen, Cis Teunissen en Piet Admiraal. Bep en Cis verzorgden de materialen en Carine en ik deden de wedstrijdleiding. Carine vertegenwoordigde de TC in het bestuur. Mijn eigen ervaring reikte niet verder dan lid te zijn geweest van een pas opgerichte BC in Strijp, waar ik na afloop meehielp om de scorekaartjes te verwerken en in een uitslagenlijst te zetten. Een student aan de TUE, die meer ervaren was op het gebied van de wedstrijdleiding, had Nick aangeboden om ons het eerste verenigingsjaar te coachen. Van hem leerde ik hoe viertallenwedstrijden in elkaar staken en de Butlertelling bij paren. Van deze student ben ik de naam vergeten en ook in de stukken van de eerste vijf jaar wordt hij niet vermeld. Wel legde hij bij ons een stevige basis, waarmee we na dat jaar vrij probleemloos vooruit konden.

Arbitrage stelde nog niet veel voor. Zo herinner ik mij in dit verband het volgende voorval. We speelden tegen Berta van de Akker, een dame van zeker 80 jaar. Na afloop van een spel maakte ze de volgende opmerking over het biedverloop: 'Mijn partner dacht zolang na, dat ik tot de conclusie kwam dat zij dus wel iets in haar hand moest hebben en daarop baseerde ik mijn eindbod.' Daar kon je in die tijd als arbiter niets tegen beginnen!

De Niet-Roken-bridgeclubs schoten als paddenstoelen uit de grond en met de beide clubs van het eerste uur hebben wij in de eerste jaren contact onderhouden. Zo werden wij uitgenodigd om te spelen in Breda. De wedstrijdleader had er nog geen kaas van gegeten. We kregen gidsbriefjes uitgereikt met een zodanige route dat wij in de eerste ronde inderdaad allemaal speelden tegen paren uit Breda, maar in de tweede ronde zaten praktisch alle paren aan tafel tegenover een paar uit de eigen club.

De club uit Voorburg organiseerde een bridgeweekend in Veldhoven, in Koningshof. Wij werden daar een avond uitgenodigd om tegen hen te spelen. De keuze van de avond was ongelukkig (Goede Vrijdag) maar de wedstrijdorganisatie was daar wel in goede handen.

Van de oprichting af heeft Nick Steijn intensief contact gehad met de Nederlandse Bridgebond. Daar volgde men de ontwikkeling van de Niet-Roken-bridgeclubs op de voet. Op een gegeven moment waren er voldoende clubs met deze signatuur zodat de bond besloot om aan de verschillende bestaande landelijke bondsbekercompetities er een toe te voegen en wel de competitie om de Niet Roken beker. Aanvankelijk alleen toegankelijk voor exclusieve Niet-Roken-clubs. Later werden er ook clubs toegelaten die zowel een rokers- als een niet-rokerscompetitie organiseerden. In de tijd dat alleen maar Niet-Roken-clubs zich mochten inschrijven voor deze competitie, is deze beker tweemaal door Sans Fumer I gewonnen. Toen echter de inschrijvingsgrens verruimd werd, kwamen ook clubs zoals het Utrechtse Star in beeld. Ondanks dat er wel bepaald was dat alleen spelers uit het niet-rokendeel van de club mochten worden opgesteld, hadden wij toch de indruk dat men zich daar niet zo aan hield. Het is ook moeilijk te controleren. Wel hebben wij het genoeg gehad een wedstrijd in dit verband tegen Star hier thuis te winnen.

Een hartenwens van Nick Steijn was het organiseren van een toernooi voor niet-rokers. Henny van den Bichelaer nam de organisatie op zich, hetgeen in die tijd ontzettend veel werk inhield. Henny had slechts de beschikking over een typemachine en daarmee werd al het administratieve werk verricht. Op een door onszelf gebouwde computer programmeerde mijn zoon Kees een programma waarmee de scores konden worden uitgerekend.

Niet-rokenclubs konden meedingen naar de door Nick zelf beschikbaar gestelde wisselbeker maar ook individueel inschrijven was mogelijk. Het eerste toernooi werd gehouden in 1987 en als vaste dag was gekozen de laatste zaterdag van augustus en de locatie was – afgezien van de eerste keer - het Vestzaktheater in Son als start voor het nieuwe bridgeseizoen. Het werd een geweldig succes. In mei gingen de uitnodigingen de deur uit en begin juni waren alle 120 beschikbare inschrijvingen binnen en moesten wij de eerste jaren nog vele aanmelders teleurstellen.

Over die eerste keer wil ik nog het volgende vermelden. Toen vond het toernooi plaats in een zaal aan het Trudoplein in Eindhoven. Nick Steijn had toen al zo veel meer last van zijn COPD dat hij niet in staat was om mee te spelen. Wel was afgesproken dat na afloop van het bridgen, Nick zou worden opgehaald voor de prijsuitreiking door de gepensioneerde dermatoloog Jan Werz, Jan kwam in paniek naar mij toe met de mededeling dat hij de zaal niet kon verlaten omdat de uitbater de deur gesloten had uit angst dat bridgers zouden vertrekken zonder de consumpties af te rekenen. Mede om die reden was de eerste keer in deze zaal ook de laatste. Ik heb nog de toernooiboekjes van de vijfde tot de twintigste keer in mijn bezit. Daarin is te zien dat de Nick Steijn bokaal zeven keer is gewonnen door onze eigen club. Sans Fumare uit Lelystad was met vier keer een goede tweede. Bij de laatste keer bleek deze formule uitgewerkt en legde ze het in belangstelling af tegen het groeiend aantal georganiseerde kroegendrives

Piet Admiraal

Hein en Bert

In het seizoen 2021-2022 werden tijdens de afsluitende ledenvergadering in juni mensen geëerd. De clubkampioen, de slemkampioen, de viertallenkampioen enzovoort. Hein Raaimakers en Bert Molenaar werden ook naar voren geroepen om een fles wijn in ontvangst te nemen. Zij hadden in dat seizoen namelijk geen enkele clubavond gemist. Zelf had ik de indruk dat het vooral was bedoeld als compliment omdat ze altijd vriendelijk en aardig tegen de tegenstanders waren.

In de loop van de jaren hebben we natuurlijk heel vaak tegen Hein en Bert gespeeld. Het was altijd aangenaam. Het kwam regelmatig voor dat Hein en Bert tegen ons een goede score haalden. We gunden het hun van harte! Zodra we bij Hein en Bert aan tafel kwamen zeiden ze: “Ah, wat vinden we dat fijn dat we tegen jullie mogen spelen.” Het is jammer dat jullie hun stemmen niet horen, want het klonk altijd zo gemeend.

Als Hein of Bert goed afspeelden en daardoor een top behaalden zeiden ze dingen als: “Je mag me gewoon met jij blijven aanspreken.” Een andere bijzonderheid waren de snoepjes van Hein. Ella had heel wat streepjes voor en heel vaak bood Hein haar een snoepje aan. Als Ella aangaf dat dit een van haar favoriete snoepjes waren, dan kreeg ze die nog maanden daarna iedere week aangeboden. Een minpuntje was wel dat ik heel verongelijkt moest kijken om ook een snoepje aangeboden te krijgen.

Bert is een hele fervente supporter van PSV, net als ik overigens. Met onze wijsheden over PSV voelden we elkaar perfect aan. Op dit moment zitten we echt te genieten, hopelijk houdt PSV dit vol. Na zo'n gezellig half uur moesten we natuurlijk naar de volgende ronde. Ongeacht hoe het gelopen was zeiden we stevast met zijn vieren: “Het was ons aangenaam”.

Geert Dirks

Els van Uden, bridgedocente voor het goede doel

Op zoek naar leden die al lid van Sans Fumer waren, toen wij in 2002 lid werden, kwam ik uit bij Els van Uden. Els heeft ons zelfs geïntroduceerd bij Sans Fumer, want er bestond toen nog een ballotagecommissie. Els is een bridgespeelster en bridgedocente in hart en nieren. De opbrengst van de verdiensten als docente doneert ze volledig aan de mede door haar opgerichte goede doelen stichting Prana Planet.

Wanneer heb je voor het eerst kennis gemaakt met bridge?

In 1948 speelde ik al met mijn vader en moeder. Mijn vader met mij en mijn moeder met mijn oudste zus die wat beter bridgete dan ikzelf. Mijn vader mopperde wel eens op mij en dan rende ik naar boven en wilde niet meer spelen. Dan stond vader onderaan de trap te roepen: “Elsje ik had het niet zo bedoeld”, want je hebt tenslotte vier spelers nodig om te kunnen bridgen.

Als we tegen je bridgen, dan merken we niet dat je achteruitgaat.

Hoe ervaar je dat zelf?

Zelf heb ik ook dat gevoel. Doordat ik vroeger heel fanatiek gesport heb, heb ik wel een heleboel fysieke problemen, maar geestelijk voel ik me nog heel fit. Ik geef ook nog aan drie groepen bridgeles.

Heb je een opleiding gehad als bridgedocente?

Ik ben altijd docente lichamelijke opvoeding geweest, dus lesgeven zit me in het bloed. Toen ik 58 was, moest ik daarmee stoppen vanwege fysieke problemen. Ik ben toen meteen begonnen met een opleiding tot bridgedocente in Utrecht, bij Cees Sint en Ton Schipperheyn.

Aan het eind van de opleiding zei Cees Sint tegen me: “Als ik nog bridge zou moeten leren, dan zou ik dat graag van jou leren”. Dat is het mooiste compliment dat je kunt krijgen, daar ben ik nog steeds trots op.

Hoe geef je les?

Bij mij thuis in kleine groepen. Er zijn groepen die ik al meer dan tien jaar les geef. Ik probeer in te schatten waar een cursist behoefte aan heeft. Als een van de gevorderde cursisten moeite heeft met Checkback Stayman, dan steek ik een spel waarin ze dat moet gebruiken.

Voor een morgen van drie uur vraag ik 12,50 Euro per persoon. De opbrengst gaat volledig naar Prana Planet.

Vertel eens wat meer over Prana Planet.

Aangezien "op avontuur gaan" in mijn bloed zit, ben ik in 1997 naar Tibet gegaan met een groep geïnteresseerden in het Tibetaanse volk, dat enorm lijdt onder de Chinese onderdrukking. Wij werden constant geschaduwed door de Chinese politie. Als wij in een restaurant van de Tibetanen wilden gaan eten, werd dat verboden. Wij trokken ons het lot van de Tibetanen erg aan en hebben toen samen met een groep Fransen een weeshuis voor 28 Tibetaanse kinderen opgericht. Twee jaar later hebben de Chinezen dit weeshuis geconfisqueerd en de kinderen op straat gezet.

Toen Ad van Beckhoven en ik in 2000 in Ladakh, een provincie in Noord India, in de Himalaya (ook wel Klein Tibet genoemd) waren, hebben wij besloten om een stichting voor de gevluchte Tibetanen op te richten en zo werd PranaPlanet geboren. De zestien vluchtelingenkampen op 3200 en 4200 meter hoogte hebben wij voorzien van waterputten, zonnepanelen en nog veel meer. Voor de arme kinderen uit Ladakh hebben wij een school gebouwd, die uitgegroeid is van zes naar 150 leerlingen, waarvan er nu, na 20 jaar, afgestudeerd zijn op verschillende universiteiten.

Els in Ladakh in 2022

Wat is je geheim om op gevorderde leeftijd geestelijk zo fit te blijven?

Allereerst openstaan voor nieuwe dingen en je het lot aantrekken van andere mensen. Ik grijp nog steeds elke gelegenheid aan om Prana Planet onder de aandacht te brengen van de mensen en vorig jaar ben ik, op eigen kosten, nog gaan kijken in Ladakh hoe het geld van Prana Planet is besteed.

Ondanks mijn fysieke handicaps probeer ik nog zoveel mogelijk te bewegen. Naast fietsen en wandelen heb ik zelfs het golfen weer opgepakt.

Een minder voor de hand middel om fit te blijven is zelfgemaakt Zweeds kruidenbitter. Iedere morgen drink ik een glaasje van dit sterk alcoholische spul.

Vroeger gingen Joost en jij samen met Ella en mij naar het NK gemengde paren. Op zaterdag was de halve finale en op zondag de finale. Het was altijd feest als we ons beiden voor de finale wisten te plaatsen. Heb je een speciale relatie met Joost?

Joost is een hele goede vriend. We hebben een aantal dingen gemeen. We zijn allebei verslaafd aan het bridgen, we houden allebei van klassieke muziek en we houden allebei van reizen. We zijn al vaak samen op vakantie geweest. Het NK gemengde paren is inderdaad een prachtig toernooi waaraan ik hele goede herinneringen heb. Een keer was de finale één dag voordat ik een zware heupoperatie moest ondergaan. Voor de operatie vroeg het verplegend personeel waarom ik zo lachte. Ik vertelde hun dat ik de dag ervoor 10de was geworden bij het NK gemengde paren.

Geert Dirks

Joost Brouwer, arbiter

(Dit artikel stond ook in het clubblad van mei 2022)

Zo lang ik me kan herinneren is Joost arbiter bij Sans Fumer. Dat moet al zeker twintig jaar zijn. In ons clubblad hebben we de rubriek “Joost mag het weten”, waarin Joost vragen over arbitrage beantwoordt. Deze keer wil ik Joost wat vragen stellen zodat we de rol van de arbiter beter begrijpen

Hoe lang ben je nu werkelijk arbiter?

‘Dat antwoord is misschien verrassend: ik ben helemaal geen arbiter... Ik heb indertijd (eind vorige eeuw) de TCL-cursus gevolgd bij Ben Schelen. Die wist dat niet echt op een boeiende manier te doen, dus ik dacht, ik leer het wel uit het cursusboek, dat was prima. Edoch, toen het examen er aankwam had ik het erg druk op het werk, dus dat ging even niet. Later wel veel proefexamens gemaakt en allemaal gehaald, terwijl ik de laatste zes vragen van de 28 altijd oversloeg, die gingen over schema’s en dergelijke, wat mij niet boeide. Toen de WEKO-wijzer iedere drie maanden gespeld, daar staan alle protesten in beschreven.

Dus na bijna 25 jaar studeren VOEL ik me wel arbiter!’

Welke soorten van arbitrage komen het meest voor?

Hiervoor heb ik in het spelregelboekje de top 10 in de inhoudsopgave gemarkeerd, om ze snel te kunnen vinden:

- Onvoldoende bod
- Geen dertien kaarten
- Uitkomen van de verkeerde kant
- Verzaken

Dat is mijn top 4.’

Je wordt op een clubavond heel frequent gevraagd om te arbitreren. Gaat dit ten koste van je eigen resultaten?

‘Dat valt gelukkig mee, mijn partner en ik zijn vlotte spelers en kunnen wel een paar minuutjes missen. Als ik weer terugkom op mijn eigen tafel, weet ik het spelverloop meestal nog wel.’

Spelen emoties een grote rol en heb je daar last van?

‘Dat doen ze zeker. Veel spelers voelen zich persoonlijk aangevallen als er arbitrage tegen ze geroepen wordt en zijn al verontwaardigd als ik aan tafel kom. Daar is helemaal geen reden voor, het kan in je eigen voordeel zijn. Als iemand bijvoorbeeld een onvoldoende bod doet, probeert hij dat vaak te herstellen met een ander bod. Bied je nu een andere kleur, of Sans of pas, dan mag je maat niet meer bieden, wat meestal zeer slecht voor je uitpakt. Wacht rustig even totdat de arbiter je de diverse mogelijkheden uitlegt. Een enkele keer heb ik als arbiter wel last van die emoties, als ze me niet laten uitpraten bijvoorbeeld.’

Heb je goede raad aangaande arbitrage?

‘Zoals al aangegeven kan de arbiter je beschermen tegen onnodig slechte resultaten. Als je zelf een beetje aan tafel gaat rommelen, kan ik, als ik later toch geroepen word, vaak niets meer doen.’

Heb je nog aanvullende opmerkingen?

‘Ondanks sommige frustrerende ervaringen in het recente verleden, doe ik het toch meestal met plezier. Er zit diep verstopt een beetje een schoolmeester in me, die zich zo kan uitleven.’

Geert Dirks samen met Joost Brouwer

Geert en Ella het vaakst clubkampioen

‘We bieden wat we hebben’

Sinds Geert Dirks en Ella van der Sanden in 2003 lid werden van Sans Fumer I zijn ze het vaakst clubkampioen geworden. Maar liefst twaalf keer wonnen ze de beker. Hoe word je zo goed? En, gaat dat nooit vervelen?

De beker, die bij Ella en Geert in hun huis in Leende op de schoorsteenmantel staat, is helemaal geen beker. Het is een soort kaarskandelaar met verschillende armen waaraan bordjes hangen waarin namen zijn gegrift. Naast Ella en Geert komen Jan van de Wal en Ruud Ruijg het vaakst voor.

Jan en Ruud, Joost Brouwer en Job Kramer, Jan Brouwers en Mark Varekamp en nog enkele andere paren, zeggen Ella en Geert, zorgen voor genoeg concurrentie zodat het altijd spannend blijft. ‘Het is iedere avond vechten. Om dan toch te winnen, dat verveelt nooit.’

Als ik op een frisse nazomerse morgen bij Ella en Geert aanbel voor het interview word ik onstuimig begroet door drie – verschillende soorten - terriërs. Het zijn niet hun enige dieren: behalve een paar poezen lopen er in hun royale tuin ook nog kippen en een stokoude geit rond. Eenmaal binnen in de huiskamer vraag ik hen hoe ze bij Sans Fumer 1 terechtkwamen.

Ella: ‘Tot 2003 waren we lid van Culbertson. We woonden toen nog in Geldrop. Nadat Geert in 2002 een herseninfarct had gehad kon hij niet meer tegen rook in zijn omgeving. Daarom zochten we een bridgeclub waar niet werd gerookt en dat was Sans Fumer 1.’

Hoe hebben jullie leren bridgen?

Geert: ‘Ik speelde al bridge als student op de Technische Universiteit Eindhoven. Later, toen ik docent wiskunde was op de Fontys, ontmoette ik Ella en heb ik het haar geleerd. Ella was een spelletjesfanaat, pikte het heel snel op. Samen zijn we ons verder gaan bekwamen in het spel. Met boekjes van Berry Westra en de serie Start en Finish leer je de basis. Maar het echte bridgen hebben we geleerd van de oom van Ella, Piet van Bezouw. In die tijd speelde hij samen met Hans Kreijns in het Nederlands team. Vaak belde ik hem op woensdagochtend en sprak bepaalde spellen door waarvan we niet wisten hoe we die hadden moeten spelen, of waarover we het samen niet eens waren.’

Welke belangrijke adviezen kregen jullie van hem?

Geert: 'Bied zo gauw als je kan en beschrijf de kracht van je hand. Stel, je partner opent 1 schoppen en jij hebt vijf harten met aas, heer, vrouw, maar slechts negen punten. Ome Piet zou dan een puntje smokkelen en 2 harten bieden.'

Ella: 'Ome Piet was mordicus tegen conventionele openingen als Multi 2 ruiten of Muiderberg. Daarmee maak je het goede tegenspelers niet lastig, je maakt het alleen je partner lastig. Aan goede tegenspelers verraad je je hand en als je partner bijvoorbeeld moet uitkomen na jouw Multi 2 ruitenopening, weet hij vaak niet of je zwakke twee in schoppen of harten hebt. Daarom bieden wij altijd zwakke twee harten of schoppen. We bieden wat we hebben.'

Hoe leren jullie jezelf nu beter bridgen?

Geert: 'We spelen vaak op Berry's Internetclub. En als we een ingewikkeld spel hebben gespeeld, of als we een meningsverschil hebben, dan nemen wel eens contact op met Paul Cardwell. Hij bridget op hoog niveau. Daar leren we wel van, maar hij is geen ome Piet. Hij moet altijd lang nadenken over de juiste speelwijze, maar dat doet hij dan ook en dat waarderen we.'

Ella: 'We leren ook veel van de bridgecursussen die we geven. Als je moeilijkere onderwerpen moet uitleggen, bijvoorbeeld splinter of controlebiedingen, moet je zelf ook goed nadenken waarom je op een bepaalde manier biedt en waarom je met die bepaalde kaart uitkomt. Dan wordt het voor jezelf ook duidelijker.'

Er zijn samenspelende echtparen die tijdens of na afloop van de wedstrijd ruzie maken over elkaars speelwijze. Hoe voorkomen jullie dat?

Ella: ‘Ik denk dat het belangrijk is dat je beiden hetzelfde niveau hebt. Als de een veel beter is dan de ander wordt het vaak lastiger. Ome Piet bridgete twee keer per jaar met zijn vrouw. Voordat ze gingen spelen zeiden ze elkaar welterusten, want daarna spraken ze niet meer met elkaar. Ze kregen altijd ruzie.’

Krijgen jullie weleens ruzie?

Geert: ‘Een enkele keer. Dat merken de hondjes. Als we dan ’s avonds thuiskomen kruipen ze stil weg.’

Jullie spelen sinds 2014 externe viertallen in de tweede divisie. Vraagt dat meer van jullie?

Geert: ‘Absoluut! Wij bereiden ons daar zeer serieus op voor. De dag ervoor bridgen we niet. We gaan op tijd naar bed. Ella drinkt nooit alcohol, maar ik doe dat de week daarvoor dan ook niet. En ik ben bijgelovig: ooit wonnen we glorieus nadat we wortelstamp hadden gegeten. Sindsdien doen we dat altijd.’

Ella: ‘Dat zijn zware wedstrijden, 48 spellen op een dag. Maar het zijn leuke uitdagingen en met Joost en Job als nevenpaar gaat het goed. Zij spelen enorm toegewijd.’

Terug naar de beker (die dus geen echte beker is). Wat gaat daar nu mee gebeuren?

Ella: ‘De beker is vol, nu blijft hij hier. Vorig jaar hadden wij hem voor het laatst gewonnen, de namen van Joost en Job, die dit jaar clubkampioen zijn geworden, kunnen er niet meer bij. Wij hadden vorig jaar beloofd een nieuwe beker te sponsoren, maar door de fusie gaat dat nu niet door. Daarom hebben we Joost en Job tijdens de laatste algemene ledenvergadering een alternatieve beker – van chocola – geschonken.’

Na afloop gaan we naar de tuin, waar Ella, niet zonder trots, de omgebouwde varkensstal laat zien: sinds 2016 doet die dienst als locatie voor hun bridgeschool. Een gezellig lokaal met aan de wanden foto’s van cursisten en op de vensterbanken bekertjes van gewonnen toernooien. Daar hebben ze in totaal al 250 mensen leren briden. 2400 Cursusboekjes zijn er verkocht. Het lesmateriaal ontwikkelden ze zelf. Waarom zelf? Ella: ‘Het bestaand materiaal vinden we niet zo goed. We willen het op onze eigen manier doen. Wij zijn nu eenmaal docenten.’

Maria van Rooijen

Pionieren met technische ondersteuning

Sans Fumer I is altijd een voorloper geweest op het gebied van automatisering. Als een van de eerste clubs liet ze de computer de scores uitrekenen en werkte ze met digitale invoerkastjes. Kees Admiraal vertelt erover.

In het gezin van Kees Admiraal viel de appel niet ver van de boom. Net als vader Piet, die op het Natlab van Philips werkte, hield Kees (62) al jong van alles wat met automatisering te maken had. Hij studeerde informatica aan de Hogeschool in Eindhoven. In 1983 waren vader en zoon allebei lid van de Computer Hobby Vereniging Eindhoven en bouwden hun eigen computer.

Kees kende het bridgespel ook al een beetje: hoe je moet bieden en de puntentelling. Piet vroeg aan Kees of hij een programma kon ontwikkelen voor het uitrekenen van de scores bij het Ruitenboertoernooi. Kees: ‘De berekening moest namelijk topintegraal, waarbij de uitslag de volgende dag per post naar de Nederlandse Bridgebond moest worden opgestuurd. Zo'n programma maken was een uitdaging: computers hadden nog maar weinig geheugen en weinig rekencapaciteit. Dat was echt pionieren.’

In enkele dagen slaagde Kees erin een programma te ontwikkelen, waarbij je na elke ronde Noord-Zuid-scores moest invoeren. Binnen een minuut was de uitslag plus frequentiestaten beschikbaar. Dit was een enorme verbetering ten opzichte van handmatig berekenen. Sans Fumer gebruikte het programma ook voor haar eigen jaarlijkse regionale toernooi. Onder de deelnemers waren mensen die zelf ook toernooien organiseerden.

Zo werd Kees regelmatig gevraagd om met computer, matrixprinter en floppydrives onder de arm af te reizen naar diverse gemeenschapshuizen in de regio, om daar zijn kunstje te doen. Het is een wonder, zegt, Kees, dat dit nooit fout gegaan is.

Kees ging zelf pas bridgen in 1988. ‘Ik werkte bij Philips en mensen die altijd tussen de middag bridgeten zochten een vierde man. Enkele jaren later ben ik met een collega bij Klavertje4 gaan spelen. Twee jaar later ging ik verder met Hein Janssen. In 1998 werden we lid van Sans Fumer.’

Sans Fumer werkte intussen met het veel uitgebreidere rekenprogramma van de NBB. Dit programma stond nog in de kinderschoenen. Kees: ‘Sans Fumer was een van de pilot-clubs waarbij de NBB het programma uitprobeerde. Als lid van de Technische Commissie en contactpersoon met de NBB was mijn vader hier nauw bij betrokken. Ook de bridgemates werden uitgeteerd en in samenwerking met de NBB steeds verder ontwikkeld.’

In 2009 volgde Kees zijn vader op als lid van de Technische Commissie. ‘In die tijd lag de wedstrijdleiding bij Agnes en Gerard Clasquin. Agnes regelde de afmeldingen, Gerard zette de zittingen op. De clubcomputer stond bij hen thuis. Dat had als nadeel dat er niet gerouleerd kon worden, alleen zij konden op de computer. Toen zij in 2016 stopten, heb ik als eerste het zo geregeld dat elke wedstrijdleider thuis, op zijn eigen computer, de zittingen kon opzetten. En dat we gingen rouleren, zodat elk TC-lid het wekelijkse ritme van het opzetten van een zitting onder de knie kreeg.’

In die tijd werd de parencompetitie nog gespeeld met cycli van vijf zittingen. Aan het einde van een cyclus had je dan promotie/degradatie. Deze manier was eigenlijk een beetje achterhaald: men kwam niet elke week en dan kreeg je een strafscore. Het was tijd voor iets nieuws. Regina, de vrouw van Kees, zorgde hiervoor. Kees: ‘Tijdens een bridgeworkshop in De Pracht in Waalre had Regina kennis gemaakt met het rankingsysteem. Ze was razend enthousiast. Dit systeem was veel flexibeler.’ Nu was Kees de contactpersoon met de NBB om het rankingsysteem te gaan uitrollen op de club. ‘Aanvankelijk was daar veel weerstand tegen. Maar aan het einde van het seizoen stemde vrijwel iedereen voor definitieve invoering.’

De coronatijd betekende veel improviseren. Samen met Regina en Jos Boonen had Kees het mogelijk gemaakt om Club-stepbridge te gaan spelen. Beurtelings waren ze wedstrijdleider en een aantal leden was bereid om dit ook te leren, zodat ze met zessen dit konden verdelen. Kees: ‘Niemand had vooraf kunnen vermoeden dat we dit in totaal 74 keer gedaan hebben.’

Tot slot vermeldt Kees (niet zonder trots), dat hij in de loop der jaren veel processen geautomatiseerd heeft, zodat het ‘achter de schermen’ (bijna) altijd soepel verliep.

Maria van Rooijen

Voorzitter Mark Varekamp blikt terug op totstandkoming fusie

Toen het bestuur van Sans Fumer I zich genoodzaakt zag een oplossing te vinden voor het dalend ledental, wilde het de leden actief betrekken bij de te nemen stappen. In een terugblik op het fusieproces vraagt Mark Varekamp zich af of dat voldoende is gebeurd. ‘Misschien hadden we toch nog beter moeten communiceren.’

Tijdens de laatste algemene ledenvergadering (ALV) op 29 augustus stemde de meerderheid van de leden in met het voorstel van het bestuur om te gaan fuseren met Culbertson. Aan Mark Varekamp, voorzitter van Sans Fumer I van 2020 tot september 2023, vroegen we nog eens uit te leggen wat nu precies de redenen waren voor de fusie en hoe die fusie uiteindelijk tot stand is gekomen

Mark: ‘In oktober 2022 vertelde de zaaleigenaar dat hij vanwege de hogere energieprijzen de huur drastisch moest verhogen. De contributie zou veel hoger worden, temeer omdat er een nog veel groter probleem speelde. Na corona was het ledental sterk afgenomen, van 128 leden in 2020 naar 88 leden in 2022. Dat is overigens een landelijke trend. Het aantal leden van de Nederlandse Bridgebond is sinds 2020 sterk gedaald. Er is nauwelijks aanwas van nieuwe leden en de bestaande populatie veroudert. Ook bij Sans Fumer speelt het probleem van de vergrijzing. We speelden nog maar in twee lijnen, als we niets zouden doen misschien straks nog maar in één lijn. Te grote niveauverschillen vermindert het speelplezier. C-spelers vinden het bijvoorbeeld vaak niet leuk om tegen A-spelers met allerlei conventies te spelen. En voor nieuwe spelers is het minder aantrekkelijk om lid te worden.’

Hoe is het bestuur toen te werk gegaan?

‘Omdat we het belangrijk vonden om de leden bij de mogelijke oplossingen te betrekken hebben we drie werkgroepen ingesteld, waaraan verschillende leden deelnamen. Een werkgroep ging op zoek naar een goedkopere locatie. De tweede keek naar mogelijkheden om nieuwe leden te werven, zodat we de huidige locatie zouden kunnen handhaven. De derde werkgroep onderzocht mogelijkheden voor fusie.’

Waarom leverden de eerste twee opties niets op?

‘We hebben veel locaties bekeken, maar niet één voldeed aan onze wensen. Ze waren te klein, te ongezellig, hadden geen bar of een slechte akoestiek. Om nieuwe leden te werven hebben we een snuffelavond georganiseerd. Ook al kwamen er wel twintig mensen kijken, geen van hen wilde bij ons blijven spelen. Ik heb met een aantal van deze bezoekers gesproken. Naast dat ze liever thuis speelden waar ze het rustiger aan konden doen vonden ze vooral de zaal niet aantrekkelijk.

Met het aanbieden van bridgelessen kun je ook goed leden werven, maar Geert en Ella zijn al heel druk met hun school in Leende. Er was weinig animo om bij onze club bridgelessen te organiseren.'

Fuseren bleek wel mogelijk. Waarom met Culbertson?

'We zochten een club die ook op dinsdagavond speelde en qua sterkte vergelijkbaar was met de onze. We hebben met verschillende clubs gesproken, zoals met Sans Chagrin. Sans Chagrin wilde niet fuseren, zij heeft voldoende leden. Culbertson kampte ook met een dalend ledental en kon ook nog maar in twee lijnen spelen. Fuseren met Culbertson heeft veel voordelen. We spelen in drie lijnen. De club betaalt weinig huur en heeft de bar in eigen beheer. Daardoor is de contributie laag en zijn de consumpties goedkoop. Na afloop van de bridgeavond kun je nog gezellig borrelen. De zaal heeft een uitstekende akoestiek. Het meubilair wordt door de beheerder klaargezet en ook weer opgeruimd en er is voldoende parkeergelegenheid.

Al deze zaken kwamen tegemoet aan de wensen die onze leden kenbaar hadden gemaakt in de enquête die we hadden gehouden. In die enquête hadden we gevraagd wat onze leden in het algemeen belangrijk vinden bij bridge en wat zij specifiek belangrijk vinden bij het zoeken naar een fusiepartner. Wat voor sommige leden wel bezwaarlijk kon zijn was de afstand. Uit de enquête bleek dat er mensen bereid waren andere leden mee te laten rijden als de afstand problematisch zou zijn.'

Op de extra ALV van 18 april vroeg het bestuur goedkeuring om de fusie verder uit te werken. Voor sommige leden ging dat te snel en niet iedereen waardeerde het dat jullie zo duidelijk jullie voorkeur voor fusie uitspraken. Sommigen vonden dat het bestuur haar zin doordrukte.

‘Hoewel wij naar maximale betrokkenheid hadden gestreefd ervaarden sommige leden ons optreden toch als te sturend. Achteraf denk ik, en de rest van het bestuur ook, dat we beter hadden moeten uitleggen welke inspanningen de andere twee werkgroepen hadden gepleegd en waarom die opties niet haalbaar waren. Voor het bestuur was dat wel duidelijk, maar daarover hadden we met de leden beter moeten communiceren. Ik ben directeur van een zorginstelling, ik weet hoe belangrijk het is mensen te betrekken bij veranderingsprocessen. Misschien hadden we nog een hoorzitting moeten organiseren met alle voor- en nadelen van de opties. Maar we hadden wel weinig tijd. Culbertson diende zich nu aan, als we te lang zouden wachten zou ze misschien voor een andere fusiepartner kiezen.’

Tijdens de laatste ALV werd de vereiste twee derde meerderheid voor het fusievoorstel nipt gehaald. Begrijp je de tegenstemmers? ‘Bij zoiets als een fusie zijn er altijd mensen die dat niet willen. Soms zijn er begrijpelijke, praktische bezwaren, maar sentiment speelt ook vaak een rol. Een club met zo’n rijke historie houdt op te bestaan. Dat is bijna ondenkbaar. Vroeger waren de wachtlijsten bijna net zo lang als het aantal leden. Maar gelukkig ziet een ruime meerderheid van de leden dat het niet anders kan en dat we samen met Culbertson een mooie toekomst tegemoet gaan.’

Maria van Rooijen

De onvoltooid verleden tijd

In augustus 2002 zijn we lid geworden van Sans Fumer I. Wie het artikel van Piet Admiraal gelezen heeft, zal begrijpen dat we door Henny van den Bichelaer en co met open armen werden ontvangen. We waren rond de 45 jaar jong en clubkampioen bij BC Culbertson en we werden ook nog eens aanbevolen door Els van Uden.

Henny van den Bichelaer en Piet Ceelen zijn de recordkampioenen van onze club. Ze zijn maar liefst 13 maal clubkampioen geworden. Ze hebben elkaar op latere leeftijd ontmoet en waren bridgepartners en partners in het leven. Henny was een soort moeder van de club. Een van mijn mooiste overwinningen heb ik samen met Henny van den Bichelaer behaald. Piet Ceelen was al overleden en tijdens de kerstdrive speelden Henny en ik samen.

Henny was volgens mij al 96 en we hadden maar heel summier een biedsysteem afgesproken. Aan alles merkte ik dat ik met een raskaartster speelde. We speelden voor het eerst samen, maar we wonnen en glommen allebei van trots. Toen we haar later nog eens in het verzorgingstehuis opzochten, merkten we wat voor een positief iemand Henny was. Wat een moedige vrouw. Iedereen die het moeilijk had in het verzorgingstehuis vond troost bij haar.

In de beginperiode viel het me op dat er bij Sans Fumer I opvallend veel artsen en hooggeplaatste (oud-)werknemers van Philips speelden. We moesten op zoek naar nieuwe leden. Een belangrijke reden dat we er nieuwe leden bij kregen, waren de cursussen die Ella van der Sanden in de zomer gaf. Op de eerste plaats gaf Ella natuurlijk heel duidelijk les. Michel Kuipers assisteerde haar op een ludieke manier. Samen vormden ze een duo dat de cursisten enorm wist te boeien. Toch was dat niet alles.

De cursisten van de zomercursus werden opgevangen door Thea Harwig en Josje Engelen. Ze werden bij hen thuis uitgenodigd om te bridgen onder het genot van lekkere hapjes. Als je dan nog geen lid wordt....

De eerste twee voorzitters die wij hebben meegemaakt waren Wim Verheul en Harm Gooszen. Wim Verheul hebben we maar een jaar als voorzitter meegemaakt. Harm Gooszen is daarna zo'n tien jaar voorzitter geweest. Wim had een zeer goede functie bij Philips en Harm Gooszen was werkzaam als longarts. Beiden waren echte heren zoals we er veel hadden bij Sans Fumer.

Ik citeer Piet Admiraal in een artikel dat hij over Wim Verheul schreef. Zelf vind ik dat ook heel passend voor Harm.

“Rustig, zelfs een beetje vanuit de achtergrond opererend, een uitstekende sfeer scheppend, had hij de touwtjes stevig in handen. Maar heel in het oog springend was zijn intense betrokkenheid.”

De voorzitters waren niet zo van de speeches, daar hadden we Piet Admiraal voor.

Door al die jaren heen zijn de speeches van Piet Admiraal famous geweest. In het begin denk je: wat hebben bijvoorbeeld Grieken uit de oudheid nu met bridgen te maken? Gaandeweg raak je geboeid door zijn originele gedachtegangen en aan het eind denk je: wat zit dat mooi in elkaar, daar heeft hij over nagedacht.

Piet Admiraal is ons enige erelid. Sinds Piet erelid is, hebben we een betalend lid minder, want ereleden hoeven geen contributie te betalen. We hebben wel een donateur extra, want Piet houdt niet van privileges. Ik vind het nog jammer dat ik de speech die Piet hield tijdens het 40-jarig bestaan van Sans Fumer I niet heb opgenomen. Piet wist dat dit een van zijn laatste speeches was en hij had er extra zijn best op gedaan.

Aan het einde van zijn speech boden hij en zijn echtgenote Agnes onze vereniging twintig nieuwe bridegleden aan. Bij Piet en Agnes zit Sans Fumer diep in het hart, mooi hè.

In augustus 2014 werd Anton van der Sanden onze voorzitter. Anton bracht leven in de brouwerij en met zijn enthousiasme en humor zorgde hij voor een vrolijke sfeer. De bekendmaking van de uitslag van de avond, was wekelijks een performance, waarbij hij de lachers op z'n hand kreeg. Ons ledenaantal steeg naar recordhoogte. Aan het begin van de Coronaperiode hadden we maar liefst 130 leden.

Het is ontzettend jammer dat we door Corona zoveel leden verloren zijn.

Hoe zit het met het bridgen?

Nou best wel goed. In het seizoen 2012-2013 werden we, Ella van der Sanden & Geert Dirks en Gerard en Agnes Clasquin, kampioen in de hoofdklasse. Helaas degradeerde Sans Fumer weer het jaar daarop. Niet getreurd, in het seizoen 2014-2015 werden we met Ella & Geert en Joost Brouwer en Anton van der Sanden opnieuw kampioen in de hoofdklasse.

Wedstrijdleader Jos Dirks zei bij de prijsuitreiking: "Ik wil jullie niet meer terugzien". Dat is gelukt, sindsdien is Sans Fumer er ieder jaar in geslaagd om zich te handhaven in de tweede divisie.

Uniek hoogtepunt bereikte Sans Fumer twee jaar geleden.

In de Coronaperiode speelden we in de tweede divisie Stepbridge. Er deden 37 teams aan mee. Ons team bestond uit Anton van der Sanden & Peter Koppens; Joost Brouwer & Job Kramer en Ella van der Sanden & Geert Dirks. Na twaalf ronden volgens het Zwitsers systeem stonden we achtste en hadden we ons geplaatst voor de achtste finales.

Joost & Job speelden alles en Ella & Geert en Anton & Peter wisselden elkaar af, omdat een hele dag bridgen voor Geert te veel was. In de achtste finale maakten Joost & Job en Ella & Geert gehakt van hun tegenstanders en toen moesten Joost & Job en Anton & Peter tegen het team dat na twaalf ronden volgens het Zwitsers systeem ruimschoots bovenaan stond. Ik citeer uit het verslag dat ik destijds gemaakt heb:

In de kwartfinale moeten we tegen GHM Buiten dat na twaalf ronden Zwitsers ruimschoots bovenaan staat. We achten ons volledig kansloos. Ons viertal bestaat deze wedstrijd uit Joost & Job en Anton & Peter. Ella en ik installeren ons voor een TV en een Ipad, want de wedstrijden zijn rechtstreeks te volgen voor publiek. Het roept herinneringen op aan het WK in Veldhoven. We hebben toen de wedstrijden van het Nederlands team live zitten bekijken. Het is veel spannender om je eigen teamgenoten op de TV te zien. Er gebeurt niet veel spectaculairs maar dat vinden wij al lang best want na vijftien van de twintig spellen staan we licht voor, ongelooflijk.

Dan volgt spel 16. Joost en Job gaan kwetsbaar 3 down in 2SA. Anton en Peter belanden in 4♠ en Ella en ik zien eigenlijk geen mogelijkheid om dit te maken. Dat kan wel zijn, maar Anton maakt het toch. Na spel 16 staan we ruimschoots voor. Wat hebben we tijdens de spellen 17 tot en met 20 onze billen bij elkaar geknepen want af en toe ging er wel wat mis. Maar het onmogelijke gebeurt. We winnen met 22-17!!!

Ook de halve finale winnen we ruimschoots, maar de finale verliezen we helaas nipt.

Nog een citaat uit mijn verslag.

Al met al kunnen we heel trots zijn op onze prestatie, die is ver boven verwachting. Onze aanvoerder Joost Brouwer mailde:

“Als je voor de wedstrijden aan alle zes spelers gevraagd zou hebben hoeveel kans we zouden maken op de finale, had je bij het optellen van de zes schattingen de 5% niet gehaald.”

En dit is een waarheid als een koe. Sans Fumer heeft nog nooit zo goed gepresteerd.

Tijdens de huidige zomercompetitie geniet ik iedere week van de uitstekende sfeer. Als ik bijvoorbeeld zie hoe Bert Molenaar en Hein Raaijmakers hun tegenstanders zo vriendelijk en humoristisch benaderen, dan doet het me echt pijn dat ons ledenaantal zo is teruggelopen.

Ik bewonder het huidige bestuur dat alles doet om het tij te keren.

Geert Dirks